

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ad Leonem X. Pontificem Maximvm

[Straßburg], 1519

VD16 L 3409

Conclusio III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34717

DVLGENTIARVM AD LEONEM X. P. M.

nulla hora mutabilis, cum ipsa sit iuge illud sacrificiū, quod uocatur cor contritum & humiliatum.

Quinto, huc pertinet, qđ uno cōsensu doctores scholastici discernūt pœnitentiā uirtutis, a pœnitētia sacramentali, ponentes pniām uirtutē uelut materiā, seu subiectū pœnitētiæ sacramenti.

CONCLUSIO III.

Non solam tamen intendit interiorem, immo interior nulla est, nisi foris operetur uarios carnis mortificationes.

Et hanc assero & probo.

Primo. Ro. xij. præcipit Apostolus, Corpora nostra offerre hostiam uiuentem sanctam deo placentem. Atq; id quomodo fiat secutus clare & late exponit, dum docet humiliter sapere, inuicē seruire, diligere, orationi instare, patientiā habere &c. Quo modo & ij. Corint. vi. ait. Exhibeamus nosmetipsos in multa patientia, in ieiunijs & uigilijs &c. Sed & CHRISTVS Matth. v. & vi. docet recte ieiunare, orare, elemosynas dare. Item alibi Quod superest, date elemosynam, & ecce omnia mūda uobis.

Vnde sequitur, quod illæ tres partes satisfactionis, Ieiunium, oratio, elemosyna, non pertinent ad sacramentalem pœnitentiā, quo ad substantiam factorū, quia sunt de præcepto Christi, sed pertinent ad eam, quo ad certum modum ad tempus, secundum quod ecclesia ordinauerit, uidelicet quam diu sit orandū, ieiunandum, dandum. Item quantum & quid orandum, quantum & quid non comedendum, quantum & quid dandum.

Verum ut sunt de euangelica pœnitentia, Ieiunium habet in se omnes castigationes carnis, sine delectu ciborū, aut differentia uestium. Oratio uero omne studium animi meditando, legendo, audiendo, orando, Eleemosyna uero, omne obsequium erga proximum, ut ita per ieiunium sibi seruiat, per orationem deo, & per Eleemosynam proximo. Per primū uincat cōcupiscentiam carnis, & uiuat sobrie & caste, Per secundū superbiam uitæ & uiuat pie, Per tertium concupiscentiam oculorum & uiuat iuste in hoc seculo. Quare omnes mortificationes, quas homo compunctus sibi infert, sunt de pœnitentia interiore, tanq̄ fructus eius, siue sint uigiliæ, labores, inopiæ, studia, orationes fuga sexus ac deliciarum, in quantum promouent spiritum.

A ij

M. L. RESOLUTIONES DE VIRTUTE IN

Secundo ipsemet egit dominus, & omnes sancti eius cum eo. Sic Deniq; præcepit, Luceat lux uestra coram hominibus, ut uideat uestra bona opera. Nam sine dubio opera bona foris sunt fructus pœnitentiæ & spiritus. Cum spiritus non faciat nisi uocem turturis, id est gemitum cordis, radicem operum bonorû.

Aduersus has tres meas conclusiones, quidam indignatus, & sub pelle leonis incedens, posuit, deblateras errorem esse, si quis uerbum illud pœnitentiæ negauerit, etiam de sacramento pœnitentiæ intelligi. Primû, non est propositû meum singulas eius propositiones confutare, quæ sunt adeo insulsæ & indoctæ cõpositæ, ut mihi impossibile sit creditu, eas fuisse intellectas, tam ab eo, cuius titulo uulgantur, quã ab eo, qui eas conflauit, quod & cuiq; mediocriter ingenioso & in scripturis erudito, facile patet, tamen ut & eis ipsis suam inscitiam ostendam (si capaces esse poterunt) hanc primã dijudicabo. Admitto sub nomine pœnitentiæ posse intelligi, etiam ludæ pœnitentiã, etiam dei pœnitentiã, etiam pictam. & (ut Logici solent) materialiter & secûdo intentionaliter sumptam pœnitentiã, ideo & sacramentum (id est satisfactionem) At quis negat hucusq; Theologis quibusdam non paucis licuisse, totam ferme scripturam corrumpere audacibus suis distinctionibus & amphibologijs nuper confictis, adeo ut pro Paulo & Christo Paulocentonas & Christocentonas legamus: Ego de germana & ppria uerbi locutus sum significatione, quam Christus in eo uerbo uoluit, aut saltem quã Ioannes Baptista uoluit, qui non habuit auctoritatem instituenti sacramenti, & tamen uenit prædicans baptismum pœnitentiæ dicens, Pœnitentiã agite. Quod uerbum Christus repetijt ac sic nõ de sacramento locutus satis credo intelligitur. Tamen esto illorum somnium uerum, Videamus quid sequatur.

Christus sine dubio legislator diuinus est, & doctrina eius ius diuinû, id est, quod nulla potestas mutare aut dispensare potest. At si pœnitentiã in eo loco a Christo docta, significat pœnitentiã sacramentalem (id est, satisfactionem) & hanc potest Papa mutare, & de facto mutat pro arbitrio suo, ergo uel Papa habet in arbitrio ius diuinum, uel est in deum suum impijssimus aduersarius, irritum faciens mandatû dei. Quod si hoc audent asserere, qui ad laudem dei, & defensionẽ Catholicæ fidei, & san-

DVLGENTIARVM AD LEONEM X. P. M.

stæ sedis Apostolicæ honoré, & pro ueritate reuelanda, & erroribus suppressendis gloriantur sese disputare, deniq; si sic honorant ecclesiam, tuenturq; fidem, qui terrifico & immaniter (pene dixissem inaniter) iactato titulo, HAERETICAE PRAEVITATIS INQUISITORES uolunt uideri, quid quæso relictum est, uel insanissimis hæreticis, quo & ipsi Papam & sedem Apostolicam blasphemant & criminantur. Hos ego nõ inquisitores, sed insitores hæreticæ prauitatis, libera uoce pronuntiaré. Tales & tam prudenter positæ sunt fere omnes conclusiones, quas amplissima illa & innocētissima papyrus passim circumfert, subiecta uanitati non uolens. Quas si omnes uellem cõsultare, grandi uolumine opus foret, & totũ pene chaos quarti Sententiarum euoluendum cum suis scribentibus. Sed tu lector esto liber & candidus, quo possis ex hac una discere omnes

CONCLUSIO III.

Manet itaq; pœna, donec manet odium sui (id est, pœnitentia uera intus) scilicet usq; ad introitum regni cœlorum.

Et hanc assero & ostendo.

PRIMO. Certa sequela tanq; corollarium sequitur ex dictis. Quia si omnis uita est pœnitentia & crux Christi, non solum in uoluntarijs afflictionibus, sed etiam in tentationibus diaboli, mundi, & carnis, quin etiam in persecutionibus, & passionibus ut ex prædictis, ex scriptura tota, ex ipsiusmet sanctis sanctorum, & omnium martyrum exemplis patet, certum est quod crux illa usq; ad mortem, & sic ad introitum regni durat.

Secundo illud patet etiam in alijs sanctis. Sanctus Augustinus Psal. vii. pœnitentiales sibi fecit scribi, & eos cum lachrymis orabat & meditabatur dicens, Etiam si Episcopus quicumq; iuste uixerit, nõ debere tamen sine pœnitentia de hoc mundo eum discedere. Ita & Beatus Bernardus agonizans clamauit, Perдите uixi, quia tempus perdididi, Nihil habeo, nisi quod scio, quia cor cõtritum & humiliatum deus non despiciet.

Tertio ratione. Tam diu Crux illa pœnitentiæ debet durare, donec secundũ Apostolum destruat corpus peccati, & pereat uetustas primi Adæ cum sua imagine, & perficiatur nouus Adam ad imaginem dei, sed peccatũ manet usq; ad mortem, licet

A iij